

NOVÁ LEGISLATIVA A PLÁNOVÁNÍ V MÍSTNÍ ENERGETICE

Václav Šebek, senior consultant
SEVEn, The Energy Efficiency Center

AKTUÁLNÍ SITUACE

❑ **Zákonné povinnosti**

Průkazy energetické náročnosti budov (PENB), energetické posudky, energetické audity

❑ **Strategie a koncepce**

Akční plán udržitelné energetiky a klimatu (SECAP), Místní energetická koncepce (MEK)

❑ **Energetický management**

Energetičtí manažeři, certifikace (nahrazuje audit!)

❑ **Investiční projekty tažené dotacemi**

❑ **OZE, energetická společenství**

AKTUÁLNÍ SITUACE A NADCHÁZEJÍCÍ POVINNOSTI

- ❑ Evropské směrnice jako výhled do budoucnosti
- ❑ Dění na národní úrovni se rozšíří i na místní úroveň

- ❑ **Klíčové evropské směrnice**
EED III, EPBD IV

- ❑ **Národní legislativa**

406/2000 Sb. Zákon o hospodaření energií, 264/2020 Sb. Vyhláška o energetické náročnosti budov, 458/2000 Sb. Energetický zákon, 141/2021 Sb. Vyhláška o energetickém posudku nebo 140/2021 Sb. Vyhláška o energetickém auditu

KLÍČOVÉ SMĚRNICE

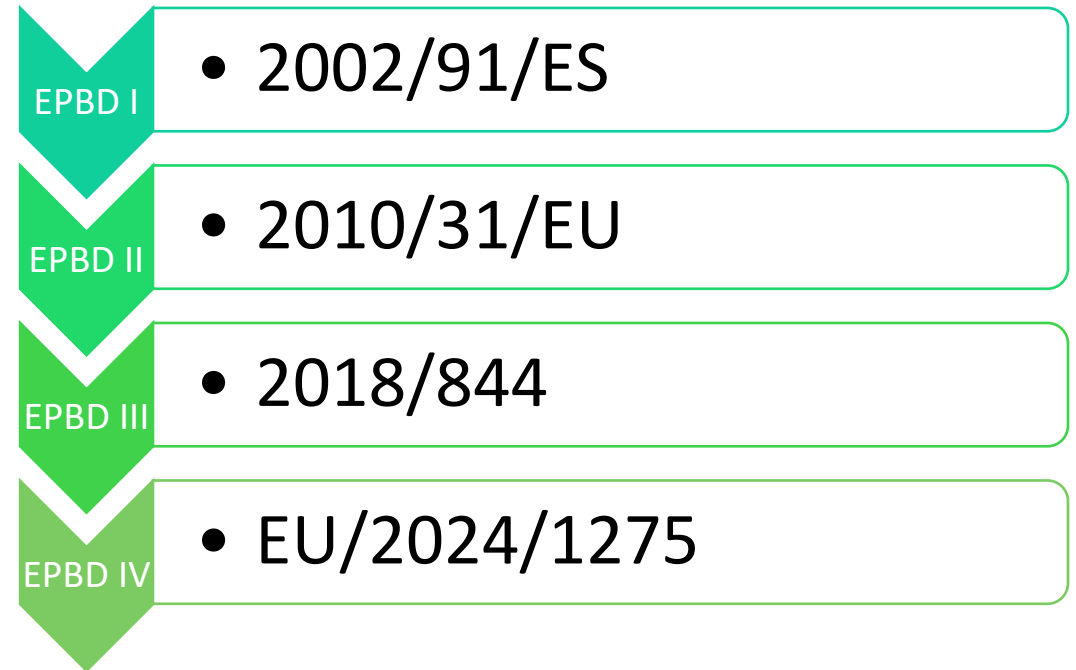
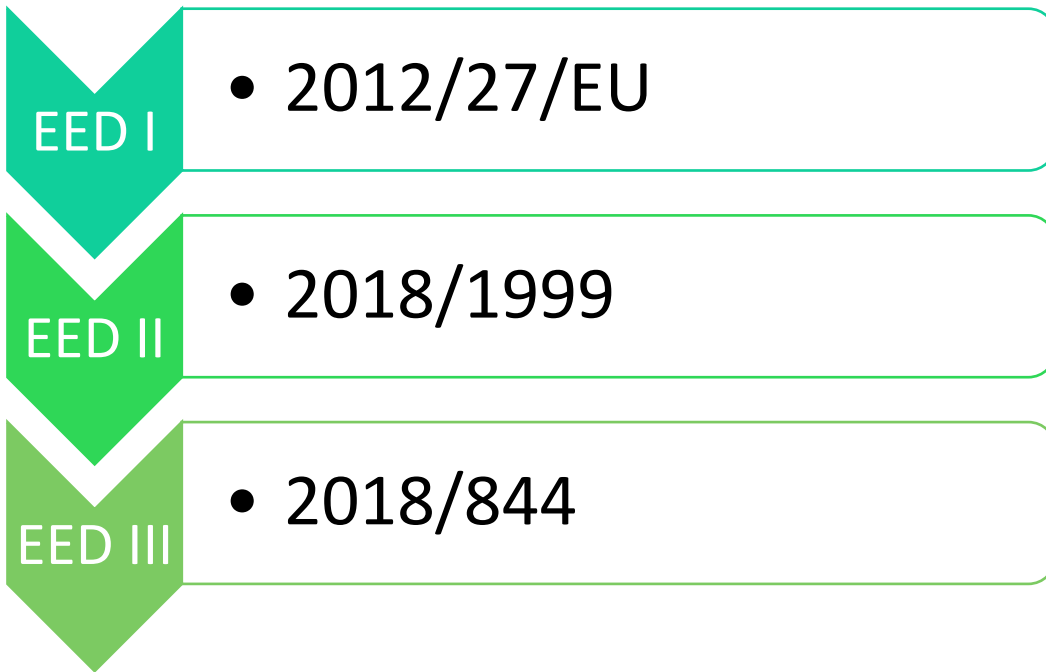
EED

Směrnice o energetické účinnosti

EPBD

Směrnice o energetické náročnosti budov

Images: © European Parliament

ČLÁNEK 8 - POVINNÉ ÚSPORY ENERGIE (EED)

Obecné cíle

Zvyšování energetické účinnosti

Týká se hospodářství jako celku,
tedy vč. **veřejného sektoru**

V letech 2021-2030 za celé hospodářství nové každoroční úspory ve výši odpovídající X % z průměrné spotřeby za roky 2016-2018

Období	2021-2023	2024-2025	2026-2027	2028-2030
X %	0,8	1,3	1,5	1,9

Uplatňování zásady „energetická účinnost v první řadě“

ČLÁNEK 5 – VEŘEJNÝ SEKTOR JDE PŘÍKLADEM V OBLASTI ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI (EED)

Nově v EED III

Cíle ve veřejném sektoru

- ❑ **Snížení celkové konečné spotřeby energie všech veřejných subjektů nejméně o 1,9 % ročně** ve srovnání s rokem 2021.

Aktuálně pouze pro města nad 50 000 obyvatel

Od 2027 se vztahuje také na města nad 5 000 obyvatel

Od 2030 na všechna města

- ❑ **Města stanoví konkrétní opatření v oblasti energetické účinnosti**

Ve spolupráci se třetími stranami vč. veřejnosti

Zohlednění energetické chudoby

Vybízí se k zohlednění emise uhlíku během životního cyklu a snižování energetické náročnosti budov

ČLÁNEK 6 – PŘÍKLADNÁ ÚLOHA BUDOV VEŘEJNÝCH SUBJEKTŮ (EED)

Cíle ve veřejném sektoru

Každoroční renovace alespoň 3 % celkové podlahové plochy

vytápěných nebo chlazených budov ve vlastnictví veřejných subjektů

Budovy nad 250m² (podlahová plocha)

Lze vyjmout sociální bydlení

Za určitých podmínek

Včetně budov v pronájmu

Po dohodě s vlastníkem

Upraveno

Původně pouze budovy ve vlastnictví a v užívání ústředními vládními institucemi

Alternativně lze místo renovace plochy dosáhnout úspor energie ve srovnatelné výši, pokud tuto metodu zvolí členský stát

SMĚRNICE O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV (EPBD IV)

Směrnice zavádí:

- nový energetický standard „**budovy s nulovými emisemi**“ (Zero Emission Building – ZEB),
- harmonizovaný rámec pro hodnocení potenciálu globálního oteplování (GWP),
- postupné **ukončování používání fosilních paliv v budovách**,
- minimální standardy energetické náročnosti budov** pro jiné než obytné budovy (tzv. MEPS – Minimum Energy Performance Standards – zjednodušeně cílená renovace budov),
- vnitrostátní trajektorie pro postupnou renovaci** obytných budov,
- podporu solární energie** v budovách,
- pasy pro renovaci budov, digitalizaci informací** a údajů o energetické náročnosti budov,
- požadavky na zajištění optimální kvality vnitřního prostředí budov a
- zvýšení požadavků na infrastrukturu pro udržitelnou mobilitu.

Cílem směrnice je minimalizace produkce skleníkových plynů a dosažení energetické soběstačnosti u budov

NOVÝ ENERGETICKÝ STANDARD „BUDOVY S NULOVÝMI EMISEMI“

(EPBD)

Článek 11

- Provoz budovy s nulovými emisemi (ZEB) nesmí v místě způsobovat **žádné emise uhlíku** z fosilních paliv
 - celková roční spotřeba primární energie musí být plně pokryta energií z OZE, ze zdrojů bez emisí uhlíku, popřípadě energií z účinného systému dálkového vytápění a chlazení
 - Budova má mít schopnost energetické flexibility

- Nové budovy musí být ZEB:**
 - od 1. ledna 2028 nové budovy vlastněné veřejnými subjekty a
 - od 1. ledna 2030 všechny nové budovy.

- Od roku 2028 měly pro všechny nové budovy s užitnou plochou nad 1000 m² (bez omezení pro všechny od roku 2030) se má zajistit výpočet potenciálu globálního oteplování během životního cyklu (GWP – Global Warming Potential)

GWP = vypočtená uhlíková stopa za dobu životnosti budovy (stavba, provoz, likvidace)

PODPORA VYUŽÍVÁNÍ SOLÁRNÍ ENERGIE V BUDOVÁCH

(EPBD)

Článek 10

- Povinnost postupně instalovat solární systémy na vybrané stávající, posléze i nové budovy

Veřejný sektor

- Zavedení vhodných zařízení na výrobu solární energie **pro všechny nové veřejné a nerezidenční budovy s užitnou podlahovou plochou nad 250 m²** bude platné od konce roku **2026**
- Pro stávající veřejné budovy postupně s klesající velikostí užitkové plochy** nad 2000 m² do konce roku 2027, nad 750 m² do konce roku 2028, nad 250 m² do konce roku 2030.

Směrnice 2023/2413 o podpoře energie z obnovitelných zdrojů dále zavede mechanismy k podpoře a usnadnění instalace OZE

image: Flaticon.com

RENOVAČNÍ PASY

(EPBD)

Články 12,
16 a 22

Směrnice zavádí:

- ☐ Pasy pro renovaci budov, digitalizaci informací a údajů o energetické náročnosti budov
 - ☐ **Pasy pro renovaci budov** – individualizovaný plán rozsáhlé renovace konkrétní budovy v co největším počtu kroků, jež významně zlepší její energetickou náročnost – zatím volitelné
 - ☐ **Databáze energetické náročnosti budov**
 - ☐ kvalitnější a důraznější shromažďování informací a podkladů o celém fondu budov
 - ☐ do databáze by v různé míře měly mít přístup jak vlastníci budov, tak veřejné orgány a municipality
 - ☐ V EU vznikne Středisko EU pro sledování fondu budov, kam se alespoň jednou ročně budou předávat informace obsažené ve vnitrostátní databázi

➔ Zvýší se požadavky na sběr a kvalitu dat o budovách relevantních k energetické náročnosti

➔ Součinnost municipalit při sběru dat

➔ vede částečně na zavedení principů energetického managementu

SMĚRNICE O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV (EPBD IV)

Článek 13

Směrnice zavádí:

- Monitoring a zajištění optimální kvality vnitřního prostředí budov
 - Budou stanoveny nové požadavky na technické systémy budov a upřesní se požadavky na kvalitu vnitřního prostředí
 - Vybavení neobytných budov měřicími a kontrolními zařízeními pro monitorování a regulaci kvality vnitřního ovzduší (zejména při rekonstrukcích)
 - Vybavení budov systémy automatizace a kontroly budov** (pokud je to technicky a ekonomicky proveditelné):
 - do 31. prosince 2024 jiné než obytné budovy se jmenovitým výkonem otopných soustav, klimatizačních systémů, kombinovaných systémů pro vytápění a větrání prostor nebo kombinovaných systémů pro klimatizaci a větrání prostor vyšším než 290 kW
 - do 31. prosince 2029 při výkonu nad 70 kW
 - Tyto budovy by měly také být vybaveny automatickými ovladači osvětlení (do konce roku 2027, respektive 2029)

SMĚRNICE O ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOV (EPBD IV)

Článek 14

Směrnice zavádí:

☐ Infrastruktura pro udržitelnou mobilitu

- ☐ **Zvyšují se a rozvíjí požadavky z předchozí směrnice EPBD III** – zejména instalace dobíjecích bodů/stanic nebo příprava na budoucí instalaci
- ☐ **Důraz na dostatečné dimenzování kabeláže pro nabíjecí místa**
 - ☐ *U budov vlastněných nebo užívaných veřejnými subjekty členské státy do 1. ledna 2033 zajistí instalaci kabeláže pro alespoň 50 % parkovacích míst pro automobily.*

Další detaily k počtům a podmínkám k obytným a jiným než obytným budovám viz článek 14

☐ Nově parkovací místa pro jízdní kola

image: Flaticon.com

JEDNOTNÁ KONTAKTNÍ MÍSTNA (EPBD IV A EED III)

Směrnice zavádí:

☐ (Jednotná) kontaktní místa

Článek 22 EED, článek 18 EPBD

- ☐ Cílem je poskytnout nezávislé poradenství a technickou, správní a finanční pomoc zaměřenou na energetickou náročnost budov a všechny aspekty spojené s tímto tématem
- ☐ Cílovými skupinami budou jednotlivé domácnosti, SVJ, bytová družstva, správní firmy, finanční a hospodářské subjekty včetně malých a středních podniků.
- ☐ **Specifický důraz je kladen na zranitelné domácnosti**, které mohou být zvláště ohroženy vysokými cenami energie.
- ☐ Povinnost zřídit jednotná kontaktní místa bude platit pro každý kompaktní region a na každých 80 tisíc obyvatel (+ za dalších podmínek)

UKAZATEL PŘIPRAVENOSTI BUDOV NA CHYTRÁ ŘEŠENÍ

(EPBD IV)

Článek 15

- ☐ = Smart Readiness Indicator = SRI
- ☐ Nové **multikriteriální hodnocení** budov doplňující PENB ukazující využití digitalizace a technologické integrace v budově
- ☐ Povinné hodnocení velkých nerezidenčních budov s kombinovaným výkonem vytápění, VZT a klimatizace nad 290 kW od poloviny roku 2027

9 technických oblastí, 7 dopadových kritérií, zaměřeno na energetickou účinnost, komfort uživatelů a energetickou flexibilitu

Hodnotí se 54 funkcí budovy neutrálně vůči komerčním řešením, jednotlivé funkce hodnoceny podle definovaných úrovní funkčnosti

- ☐ **Celkové hodnocení SRI v procentech %**

REKAPITULACE PRO OBCE

- ❑ **Na základě výše uvedených požadavků:**
 - ❑ **Veřejný sektor jde příkladem ve zlepšování energetické účinnosti** (zj. snižování spotřeby energie) a v renovacích budov
 - ❑ **Vlastní-li nebo spravuje-li město či obec nějaké budovy, bude muset v předepsaných termínech plnit uvedené požadavky**
 - ❑ **Některé požadavky jsou specifické pro veřejný sektor**
 - ❑ **V rámci tvorby a realizace vnitrostátního plánu renovace může stát po městech a obcích vyžadovat patřičnou **součinnost při poskytnutí a sběru dat**** (fond budov, identifikace podílu zranitelných domácností)
 - ❑ **Sběr a sdílení dat o budovách budou nutné i v rámci běžné správy**
 - ❑ **Spolupráce v rámci jednotných kontaktních míst a asistence ve zlepšování energetické účinnosti**

NÁSTROJE - ŘEŠENÍ

❑ Energetický management (EnMS)

Sběr dat, soustavné řízení spotřeby, sdílení městského energetika (svazky obcí, MAS)

❑ Akční plány udržitelné energetiky a klimatu (SECAP), Místní energetické koncepce (MEK)

Rámec pro všechny ostatní aktivity, ukotvení Svazky obcí, MAS

❑ Prohloubení vztahu s občany a podnikateli

Kontaktní místa, naplňování cílů dekarbonizace

❑ Využití energetických služeb

EPC, PPA, napojení se na obchodování s flexibilitou, aktivní zákazník

❑ Zapojení se a tvorba energetických společenství

Sdílení, sociální aspekt – energetická chudoba

Own Your SECAP

